

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

*Szkoły Podstawowej nr 5 im. Dzieci
Polskich w Pile*

*„Nie zmuszajmy dzieci do aktywności, lecz wyzwalajmy aktywność.
Nie każmy myśleć, lecz twórzmy warunki do myślenia. Nie żądajmy,
lecz przekonujmy. Pozwólmy dziecku pytać i powoli rozwijać jego
umysł, aby samo wiedzieć chciało”*

Janusz Korczak

zatwierdzony uchwałą Rady Rodziców dnia 27.09.2022 r.

zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną dnia 28.09.2022 r.

WSTĘP

Edukacja młodych ludzi nie może i nie powinna stać w miejscu, stąd potrzeby wprowadzenia zmian i rewolucji w szkolnictwie. Zaplanowane zmiany mają na celu przede wszystkim poprawić jakość oddziaływań dydaktycznych i wychowawczych. Działania podejmowane przez Szkołę bazują na potencjale szkoły, na który składa się wiedza, kompetencje nauczycieli, doświadczenie w budowaniu szkolnego programu wychowawczego oraz programu profilaktyki, jak również współpraca z rodzicami i lokalnym środowiskiem. Dbalność o wszechstronny rozwój oraz kształtowanie osobowości ucznia jest jednym z nadrzędnych zadań szkoły, która staje się instytucją odpowiedzialną za formowanie młodego człowieka. W swoich założeniach, szkoła uwzględnia indywidualne predyspozycje ucznia w obszarach psychiki, emocji, intelektu, środowiska społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji rodzinnej, a także kwestie moralne, jak i duchowe. Zadaniem Szkoły jest stworzenie odpowiednich działań, które nie tylko będą oddziaływać na ucznia czy absolwenta, ale również na przyszłego dorosłego i dojrzałego człowieka. W dzisiejszych czasach coraz częściej dostrzegalne są wśród uczniów zaburzenia rozwoju psychospołecznego, zaburzenia nerwicowe, problemy zdrowotne. Wiele rodzin wykazuje dysfunkcje i patologie społeczne, brak umiejętności komunikowania się z dorastającymi i buntującymi się nastolatkami. Dom rodzinny nie zawsze wspomaga w rozwoju emocjonalnym, co ma swoje konsekwencje w zachowaniach uczniów i szukania wsparcia wśród grup rówieśniczych.

Pogłębiający się kryzys wartości u młodzieży oraz brak ideałów i autorytetów powoduje wzrastające tendencje do działań niezgodnych z normami przyjętymi przez społeczeństwo. Dlatego też działalność szkoły powinna zmierzać w kierunku wzmocnienia u uczniów postaw pożądaných społecznie i akceptowanych powszechnie zachowań. Aby zrealizować te założenia, konieczne jest zaplanowanie działań, które ukierunkowałyby ucznia w jego dążeniach, pomogły zbudować właściwą hierarchię wartości, nauczyły umiejętnego realizowania własnych potrzeb, z poszanowaniem drugiego człowieka. Potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli są istotnymi elementami Programu, jednak muszą uwzględniać również aktualne problemy środowiska pozaszkolnego. Problemy występujące w szeroko pojętym środowisku lokalnym najczęściej są przez młodzież przenoszone na teren szkoły, a przecież szkoła to teren, gdzie młody człowiek, odkrywa i rozwija swoje zdolności i talenty. To miejsce radości, zadowolenia, entuzjazmu z własnej pracy, gdzie dziecko poznaje smak sukcesów zespołowych i indywidualnych. Tu również uczy mierzyć się z porażkami, przygotowując się do aktywnego i twórczego życia. Podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym i wychowawczym życia dzieci i młodzieży jest rodzina, którą szkoła powinna wspierać w dziedzinie wychowania.

Szkoła jest bez wątpienia jednostką kształtującą odpowiednie postawy wśród uczniów poprzez stawianie wysokich wymagań, a także przygotowanie do pełnienia obowiązków obywatelskich w oparciu o zasady demokracji, tolerancji, sprawiedliwości oraz wolności. Prawidłowy proces wychowania oparty jest na silnej współpracy zarówno rodziców, jak i grona pedagogicznego, których powinna charakteryzować spójna wizja zarówno szkoły jako instytucji, jak i przyszłego absolwenta. Szkoła w swoich działaniach dydaktycznych,

wychowawczych, opiekuńczych i innowacyjnych ma na uwadze przede wszystkim dobro uczniów, a także troskę o postawę moralną i obywatelską swoich uczniów oraz absolwentów. Zachęca się uczniów do pracy nad sobą poprzez dostrzeganie ich osiągnięć, a także docenianie.

Zadaniem Szkoły jest intensyfikacja wśród uczniów postawy kształtującej niezależność oraz samodzielność, które są niezwykle istotne w dorosłym życiu i budowaniu późniejszej kariery.

Natomiast wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny w myśl Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe obejmuje: 1) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, oraz 2) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Celem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest stworzenie szeregu działań ukierunkowanych na rozwój uczniów przy wykorzystaniu całego potencjału, zasobów jednostki oraz kadry. Zaplanowane działania w swoim zakresie obejmują całą społeczność szkolną (uczniów, nauczycieli, rodziców) tak, by każda z grup nieustannie pracowała i podnosiła swoje umiejętności.

Niniejszy program zakłada pełną współpracę z rodzicami poprzez włączanie ich w planowanie, organizację i uczestnictwo w akcjach, projektach, szkoleniach w zakresie działań wychowawczych, zapobiegawczych i prozdrowotnych.

Wartości i zadania zawarte w programie realizowane będą przez całą społeczność szkolną, a sposoby ich realizacji określają także oddzielnie opracowane dokumenty takie jak:

1. Wewnątrzszkolne zasady oceniania	<i>załącznik</i>
2. Szkolny zestaw programów nauczania	<i>załącznik</i>
3. Plan pracy wychowawcy klasy	<i>załączniki</i>
4. Plan pracy SSU w tym wolontariatu, świetlicy,	
5. biblioteki ,TPD	<i>załączniki</i>
6. Projekty edukacyjne, wychowawcze oraz innowacje pedagogiczne.	<i>załączniki</i>
7. Plan nadzoru pedagogicznego - WDN	<i>załącznik</i>
8. Ceremoniał i tradycje szkoły	<i>załącznik</i>

9. Wykaz kół rozwijających uzdolnienia *załącznik*
10. Roczny Plan Pracy Oddziałów Przedszkolnych *załącznik*

**Podstawa prawna Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły
Podstawowej nr 5 im. Dzieci Polskich w Pile realizuje cele wychowawcze
oraz profilaktyczne wynikające
z powszechnie obowiązujących aktów prawnych:**

- ◆ Konstytucja Rzeczypospolita Polska (Dz. U. z 1997 r., Nr 73, poz. 483),
- ◆ Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 r. ,
- ◆ Konwencji o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r., Nr 120, poz. 526 z późn. zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 z późn. zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. - Karta nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1189 z późn. zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 957 z późn. zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 783 z późn. zm.),
- ◆ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),
- ◆ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015r. poz. 1249),
- ◆ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356),
- ◆ Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych oraz placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).

Założenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są zgodne z:

- ◆ Statutem Szkoły Podstawowej nr 5 im. Dzieci Polskich w Pile,
- ◆ Szkolnym zestawem programów nauczania,
- ◆ Podstawami prawnymi,
- ◆ Podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole opiera się przede wszystkim na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców oraz Samorząd Uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

MISJA SZKOŁY

Szkoła w swoich działaniach ukierunkowana jest przede wszystkim na wspieranie uczniów w budowaniu prawidłowego systemu wartości, podejmowaniu aktywności poznawczej i twórczej, kierowaniu własnym rozwojem, a także w indywidualnym rozwoju i motywowaniu do nauki oraz poszerzaniu własnych horyzontów. Zadaniem Szkoły jest stworzenie przyjaznej atmosfery poprzez współpracę i współodpowiedzialność w grupach rówieśniczych w stosunkach z dorosłymi. W szacunku wobec innych, szczególnie tych innych ras i narodowości. Najważniejsze jest jednak zapewnienie warunków do zdrowego rozwoju psychofizycznego. Szkoła jawi się przede wszystkim jako miejsce przyjazne i bezpieczne dla uczniów, zainteresowana nimi jako jednostkami, a przy tym jako instytucja otwarta na rodziców i współpracę z nimi. Nie da się ukryć, że Szkoła jako miejsce ważne w życiu każdego ucznia pokazuje złożoność świata i miejsce człowieka w środowisku przyrodniczym, społecznym i kulturowym, rozwija ciekawość poznawczą, uczy według najnowszych metod oraz stwarza bezpieczne warunki nauki.

Fundamentem działalności naszej szkoły jest wszechstronny rozwój ucznia. Nasze działania zmierzają do wyposażenia ucznia w umiejętność praktycznego korzystania z wiedzy oraz kształtowania jego postaw moralnych. Pierwotne i największe prawa wychowawcze posiadają rodzice w stosunku do swoich dzieci. Nauczyciele wspierają rodziców w dziedzinie wychowania. Wynikają z tego dwie ważne konsekwencje:

- kierunek działalności wychowawczej nie może być sprzeczny z wolą rodziców,
- nauczyciele nie ponoszą wyłącznej odpowiedzialności za wszystkie możliwe zadania wychowawcze.

EWALUACJA PROGRAMU PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEGO

Ewaluacja polega na zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcia, opracowaniu planu oraz strategii działania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji.

Ewaluacja oznacza systematyczne gromadzenie informacji na temat

przeprowadzonych działań, w celu wykorzystania ich do modyfikacji i podwyższania skuteczności przyszłych działań.

Ewaluacja będzie zawierać:

- Ewaluację celów, czyli czy zaplanowane w programie cele zostały osiągnięte w zamierzonym czasie i przy wykorzystaniu zaplanowanych sposobów i środków,
- ewaluację wyników, czyli sprawdzanie wszystkich potencjalnych korzyści (takich, jak np. przyrost wiedzy, rozwój umiejętności i kompetencji, zmiany w postawach, zachowaniu i stylu życia), jakie odniosły osoby poddawane działaniom lub poniesionych strat,
- ewaluację procesu, czyli analizę programu działań, które umożliwiły lub utrudniły osiągnięcie celów i uzyskanie konkretnych wyników.

Ocena efektów realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonywana będzie na bieżąco za pomocą;

- ◆ analizy zapisów w dziennikach i innych dokumentach szkolnych,
- ◆ analizy wytworów pracy uczniów,
- ◆ rozmowy z uczniami i ich rodzicami,
- ◆ obserwacji uczniów w sytuacjach zadaniowych,
- ◆ analizy postępów uczniów w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych.

Dokumentowanie ewaluacji:

- ewaluacja powinna obejmować przedstawicieli wszystkich grup osób, które są zaangażowane w działania wychowawcze i profilaktyczne,
- ewaluację należy prowadzić w taki sposób, aby zapewnić odpowiednią ilość czasu na prowadzenie badań, na analizę i interpretację wyników oraz na wyciągnięcie i wdrożenie wniosków,
- wszystkie działania ewaluacyjne powinny być dokumentowane,
- ewaluacja powinna być powtarzana w stałych odstępach czasowych.

DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

Program Wychowawczo - Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w szkole, z użyciem następujących narzędzi: ankiet adresowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli. Poruszone zostały w nich kwestie: uzależnień, relacji między uczniami, form spędzania wolnego czasu, niewłaściwego zachowania, czy podejmowanych przez szkołę działań wychowawczych.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy, której celem było zbadanie zakresu występujących czynników chroniących oraz czynników ryzyka w sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego wskazało jednoznacznie, że obszarem działań wychowawczo – profilaktycznych w okresie nauki powinno się:

- Kontynuować konsekwentną pracę wychowawczą nad postawami tolerancji i akceptacji, co w efekcie ma budować prawidłowe relacje społeczne podczas lekcji wychowawczych oraz przyjazny klimat w klasie i szkole.
- Kontynuować działania w kierunku wzmożonego nadzoru i wglądu w sytuacje w toaletach podczas przerw przez n-li dyżurujących, a także kontrolę nauczycieli w szatniach, w blokach sportowych w klasach IV-VIII (zarówno chłopców jak i dziewcząt).
- Kształtować u uczniów umiejętności w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym.
- Kontynuować działania z zakresu dbałości o bezpieczeństwo.
- Kontynuować ofertę zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej formy zaspokajania ważnych potrzeb, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.
- W dalszym ciągu kontynuować wsparcie i pomoc w zakresie dostosowania wymagań zgodnie z potrzebami uczniów w dotychczasowej formie.
- Interweniować w każdym przypadku zakłócenia porządku lub agresji (konsekwentnie i bez zwłoki) oraz zawsze we współpracy z rodzicami sprawcy i ofiary. Obejmować pomocą psychologiczno-pedagogiczną jeżeli zachodzi taka potrzeba zarówno ofiarę jak i sprawcę.
- Kontynuować akcje i warsztaty doskonalące umiejętności psychospołeczne organizowane przez wychowawców jak i pedagoga/psychologa we współpracy z Policją, ZPPP, Fundacją Podrugie.
- Podczas kontaktów z rodzicami należy podkreślać jak niewychowawcze jest usprawiedliwianie nieobecności swoich dzieci w szkole bez względu na powód (wraz z wiekiem rozwojowym dziecko będzie coraz bardziej ten fakt wykorzystywać). Dotyczy to również rezygnacji z udziału w zajęciach wynikających z opinii lub orzeczeń wydanych przez ZPPP.
- Organizować więcej zajęć ruchowych na świeżym powietrzu.
- W kolejnym roku szkolnym objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów, którzy: nie otrzymali promocji, a nie byli dotychczas pomocą taką objęci.
- Utrzymać poziom bezpieczeństwa poprzez właściwe zachowania - rozmowy z wychowawcami, spotkania z pedagogiem i psychologiem.
- W przypadku ewentualnej nauki zdalnej w roku szkolnym 2022/2023 zapewnić każdemu uczniowi nieograniczony i pełen dostęp do materiałów edukacyjnych.

INNE DZIAŁANIA WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNE

Szkoła podejmuje stałe działania wychowawczo- profilaktyczne adresowane do uczniów oraz ich rodziców poprzez:

Pracę z dziećmi wychowującymi się w środowiskach patogennych (w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju):

- pedagog i psycholog zapewniają opiekę wychowawczą dzieciom z zaburzeniami i pomagają w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych dzieci;
- współpracę z kuratorem społecznym i zawodowym dla nieletnich, policją, Poradnią Psychologiczno –Pedagogiczną w Pile i pracownikami MOPS na rzecz rodzin wymagających wsparcia.
- uświadamianie negatywnego wpływu subkultur młodzieżowych, sekt, mediów na osobowość dziecka.
- natychmiastową reakcję/ interwencję na każdy przejaw agresywnej lub przestępczej działalności ucznia.
- pomoc materialną i edukacyjno- informacyjną oraz wsparcie w sytuacjach kryzysowych w rodzinie.
- udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Realizację zadań i obowiązków wynikających z ustaleń zawartych w Statucie Szkoły.

MODEL ABSOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 5 im. Dzieci Polskich w Pile:

- ◆ ma poczucie własnej godności i wartości,
- ◆ jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki,
- ◆ rozumie innych i potrafi z nimi współpracować,
- ◆ wykorzystuje nabyte wiadomości i umiejętności w praktycznym działaniu,
- ◆ radzi sobie ze stresem, umie rozwiązywać problemy,
- ◆ jest asertywny,
- ◆ dba o swoje zdrowie i otoczenie,
- ◆ jest ciekawy świata i potrafi korzystać z różnych źródeł informacji,
- ◆ pracuje nad własnym rozwojem, budując swój system wartości, rozwija swoje pasje i zainteresowania,
- ◆ posiada umiejętności społeczne: komunikacji, negocjacji, współpracy, aktywności, zdrowej rywalizacji, asertywności,
- ◆ jest aktywny i twórczy - podejmuje próby prezentacji i obrony swojego zdania, szanuje tych, którzy mają odmienne poglądy,
- ◆ uczestniczy w życiu społecznym, ma świadomość tradycji oraz swojej w niej roli,
- ◆ jest wrażliwy na otaczającą przyrodę, piękno natury, szanuje człowieka i środowisko,
- ◆ uczestniczy w promocji zdrowego stylu życia, dba o rozwój fizyczny i umysłowy, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu.
- ◆ kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- ◆ zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- ◆ szanuje siebie i innych,
- ◆ jest odpowiedzialny,
- ◆ szanuje historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- ◆ zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- ◆ jest tolerancyjny,

- ◆ posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- ◆ szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- ◆ radzi sobie z niepowodzeniami w konstruktywny sposób,
- ◆ integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w Szkole,
- ◆ dokonuje właściwych wyborów, jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi.

WARTOŚCI WYCHOWAWCZE

Wartości są uznawane za podłoże procesu wychowawczego. Wychowanie do wartości ma na celu przygotować uczniów do indywidualnego, świadomego wybierania i hierarchizowania wartości oraz kierowania się nimi we wszystkich dziedzinach życia teraz oraz w przyszłości. Fundamentalnym celem wychowania jest wpajanie uczniom norm i zasad oraz utrwalanie ich w świadomości, by je rozumieli i przyjmowali konsekwencje wynikające z ich respektowania.

Wartości wychowawcze Szkoły:

- ◆ poszanowanie wartości i godności ludzkiej,
- ◆ tolerancja,
- ◆ szacunek do języka, kultury historii i tradycji narodowej,
- ◆ patriotyzm,
- ◆ umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
- ◆ bezpieczeństwo,
- ◆ uczciwość, szczerłość,
- ◆ prawdomówność,
- ◆ sprawiedliwość,
- ◆ wrażliwość na piękno przyrody ojczystej,
- ◆ doskonalenie własnej osoby,
- ◆ kierowanie się własnym sumieniem,
- ◆ inicjatywa, kreatywność,
- ◆ rzetelność i odpowiedzialność,
- ◆ zdrowy styl życia,
- ◆ wykształcenie i nauka,
- ◆ empatia,
- ◆ wytrwałość,
- ◆ samorządność,
- ◆ odwaga,
- ◆ integracja z uchodźcami,
- ◆ kształtowanie samoświadomości względem zdrowia psychicznego.

ZADANIA SZKOŁY JAKO ŚRODOWISKA WYCHOWAWCZEGO:

- ◆ współpracuje w procesie wychowawczym z domem, środowiskiem rówieśniczym i społecznością lokalną,
- ◆ wspiera rodziców w dziedzinie wychowania,
- ◆ stwarza uczniom możliwości indywidualnego rozwoju,

- ◆ dba o rozwój każdego ucznia, uwzględniając w procesie nauczania i wychowania indywidualne potrzeby psychofizyczne uczniów
- ◆ umożliwia rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych, indywidualizację procesu lekcyjnego, realizację indywidualnych programów nauczania oraz współdziałanie ze środowiskiem lokalnym,
- ◆ umożliwia poznawanie i podtrzymanie kultury, tradycji regionalnych, narodowych,
- ◆ rozwija postawy szacunku i tolerancji wobec innych ludzi, ich odmienności,
- ◆ wzmacnia poczucie więzi z ojczyzną, rodziną, szkołą,
- ◆ prowadzi profilaktykę ochraniającą uczniów przed przejawami agresji oraz przeciwdziałania narkomanii, alkoholizmowi, nikotynizmowi, cyberprzemocy, fonoholizmowi i używaniu środków psychoaktywnych,
- ◆ zapewnia oraz uczy przestrzegania bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania, opieki, spędzania czasu wolnego,
- ◆ propaguje zdrowy styl życia poprzez działalność profilaktyczną, sportową, rekreacyjną, kulturalną,
- ◆ wdraża do samokontroli i samooceny,
- ◆ kształtuje postawy prospołeczne, obywatelskie, patriotyczne, proekologiczne,
- ◆ uczy podstawowych zasad demokracji i samorządności,
- ◆ wzmacnia kompetencje wychowawcze nauczycieli, wychowawców, rodziców/opiekunów,
- ◆ doskonali umiejętności nauczycieli, wychowawców w zakresie poszerzania i uzupełniania aktualnej wiedzy z zakresu psychologii, pedagogiki; budowania podmiotowych relacji z uczniami i ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów.
- ◆ współpracuje z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę – rozpropagowanie wśród uczniów ulotek i plakatów w języku polskim i ukraińskim „Złość”?, „Smutek”?, „Lęk”. Z nami możesz porozmawiać o wszystkim.

Cele i zadania wychowawcze Szkoły realizowane są poprzez:

- ◆ stałe, będące podstawą budowania tradycji szkoły imprezy, uroczystości, wycieczki, akcje charytatywne,
- ◆ odkrywanie i rozwijanie zdolności, talentów uczniów: konkursy, quizy, turnieje, koła zainteresowań, występy uczniów,
- ◆ prezentacje prac, wystawy, gazetki tematyczne, happeningi, festyny, projekty edukacyjne,
- ◆ działalność organizacji szkolnych rozwijających samorządność,
- ◆ zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów,
- ◆ działania szkoły w przeciwstawianiu się zagrożeniom, patologii, agresji, dyskryminacji i niewłaściwym zachowaniom uczniów,
- ◆ działania szkoły mające na celu podnoszenie świadomości uczniów dotyczące ich wpływu na własne zdrowie,
- ◆ plan działań wychowawcy realizowany na godzinach z wychowawcą klasy,
- ◆ kontakty z instytucjami i przedstawicielami społeczności lokalnej,
- ◆ współpracę z rodzicami,
- ◆ reprezentowanie szkoły na zewnątrz przez udział w zawodach sportowych, konkursach przedmiotowych i prezentacjach,
- ◆ zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze i terapeutyczne.

Cele treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym

Profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania, która obejmuje obszary wspomagania ucznia w radzeniu sobie z trudnościami, ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka oraz inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących. Głównym celem Programu jest podejmowanie działań mających na celu wszechstronny rozwój ucznia, minimalizowanie problemów wychowawczych, zmianę postaw mających negatywny wpływ na zdrowie. W zależności od adresata, do którego skierowane są działania profilaktyczne, rozróżnia się w literaturze trzy poziomy profilaktyki: pierwszo-, drugo i trzeciorzędową. Szkoła jest miejscem profilaktyki pierwszorzędowej. Wynika to z jej zadań, kompetencji nauczycieli, a przede wszystkim potrzeb ogółu dzieci i młodzieży. Profilaktyka pierwszorzędowa, skierowana do grupy niskiego ryzyka, polega na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia. Profilaktyka w środowisku szkolnym powinna spełniać kilka podstawowych zadań:

- ◆ dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń,
- ◆ kształtować prozdrowotne wzorce konsumpcyjne,
- ◆ kształtować umiejętności intrapsychiczne (związane z dojrzewaniem i kontrolowaniem m. in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, wolicjonalnych, samooceny),
- ◆ kształtować umiejętności interpersonalne,
- ◆ kształtować umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów,
- ◆ rozwijać więzi z grupą społeczną,
- ◆ uczyć odpowiedzialności,
- ◆ rozwijać środowisko szkolne i rodzinne,
- ◆ kształtować w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminowaniu możliwości wystąpienia działań dysfunkcyjnych,
- ◆ wcześniej rozpoznawać zagrożenia, diagnozować dysfunkcje oraz budować sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka.

W ramach Programu podjęte zostaną:

- ◆ działania wychowawcze,
- ◆ działania informacyjne,
- ◆ działania edukacyjne,
- ◆ działania integracyjne,
- ◆ działania wdrażające określone umiejętności,
- ◆ działania interwencyjne.

Treści i działania o charakterze profilaktycznym podejmowane przez Szkołę mają przede wszystkim na celu:

- ◆ kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności ukierunkowanie na rozwój samoświadomości, samooceny i samodyscypliny wśród uczniów,
- ◆ przekazywanie odpowiedniego systemu norm i wzorców,
- ◆ kształtowanie zachowań asertywnych,
- ◆ rozpoznawanie i hierarchizacja wartości,
- ◆ promocja zdrowia psychicznego i fizycznego,

- ◆ wzmacnianie mocnych stron ucznia,
- ◆ dbałość o bezpieczeństwo uczniów na terenie szkoły,
- ◆ rozpowszechnianie informacji o potencjalnych zagrożeniach,
- ◆ zwiększenie świadomości osobistego i społecznego zagrożenia konsekwencjami palenia, picia i eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi.

Zagrożeniem dla wychowania w szkole są m.in.:

- ◆ niekorzystne środowisko rówieśnicze w szkole,
- ◆ pozaszkolne kontakty niektórych uczniów z grupami rówieśniczymi, w których zdarzają się zachowania dysfunkcyjne,
- ◆ dostępność i łatwość zdobycia środków uzależniających,
- ◆ wczesna inicjacja zachowań ryzykownych,
- ◆ czynniki ryzyka tkwiące w otoczeniu.

Dlatego też, działania profilaktyczne muszą uwzględniać potrzeby społeczności szkolnej, tym samym wzmacniać czynniki chroniące przed zachowaniami ryzykownymi, m. in.:

- ◆ radzenie sobie z trudnościami,
- ◆ silna więź emocjonalna z rodzicami,
- ◆ zainteresowanie nauką szkolną,
- ◆ poszanowanie prawa, norm, wartości, światopoglądów i autorytetów społecznych,
- ◆ przynależność do pozytywnej grupy.

Profilaktyka podejmowana przez Szkołę okazuje się szansą dla całej szkoły, jako instytucji, jak i poszczególnych uczestników życia szkolnego, ponieważ zwiększa wśród nauczycieli, rodziców oraz uczniów świadomość istniejących zagrożeń. Ponadto, przyczynia się do korekty niewłaściwych zachowań i procesów rozwojowych, a tym samym wspomaga osiągnięcie dojrzałej odpowiedzialności za jakość własnego życia i funkcjonowanie społeczności, która ją współtworzy.

Realizacja Programu opiera się o współpracę:

- ◆ wychowawców klas, którzy realizują zadania w zakresie profilaktyki we współpracy z rodzicami, a przede wszystkim odpowiadają za integrację zespołu klasowego,
- ◆ nauczycieli poszczególnych przedmiotów, nauczycieli współorganizujących proces kształcenia specjalnego, którzy oferują pomoc nauczycielom wychowawcom w działaniach wychowawczych oraz profilaktycznych,
- ◆ pedagoga szkolnego wspierającego pracę nauczycieli, wychowawców, a ponadto diagnozującego sytuację środowiska szkolnego i pomagającego uczniom w przezwyciężaniu trudności,
- ◆ Rady Rodziców, która wspólnie opracowuje Program Wychowawczo - Profilaktyczny, a także współpracuje z Radą Pedagogiczną w zakresie wychowania i profilaktyki,
- ◆ organu prowadzącego, który współuczestniczy w wyposażeniu szkoły w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji Programu.

Spodziewane efekty Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- ◆ utrwalenie zachowań prospołecznych,
- ◆ umiejętność komunikowania się z otoczeniem,

- ◆ wzajemna tolerancja wśród uczniów oraz ich otoczenia,
- ◆ ponoszenie odpowiedzialności za swoje czyny,
- ◆ wzrost u uczniów i ich rodziców wiedzy na temat zagrożeń, uzależnień,
- ◆ poznanie właściwych zachowań w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych,
- ◆ dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne, prowadzenie zdrowego stylu życia,
- ◆ rozwijanie zainteresowań,
- ◆ umiejętność organizowania i odpowiedzialnego, efektywnego spędzania czasu wolnego,
- ◆ bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii informacyjno - komunikacyjnej,
- ◆ troska o higienę osobistą,
- ◆ sukcesy uczniów w szkole i poza nią,
- ◆ wybór szkoły ponadpodstawowej zgodnie z zainteresowaniami i indywidualnymi możliwościami.

ZAKOŃCZENIE

Wychowanie jest procesem doskonalenia się człowieka, który przez swoje wybory i działanie rozwija się, buduje postawy, uświadamia sobie cele życiowe. Kształcenie i wychowanie sprzyja rozwijaniu potrzeb obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów. Nauczyciele, rodzice, osoby otaczające nas modyfikują zachowania ludzi, jednocześnie kształtują cechy osobowości człowieka.

Nasza szkoła wypracowując system działań wychowawczo- profilaktycznych eliminuje zagrożenia wśród uczniów, wzmacnia ich właściwe zachowania i postawy oraz ukazuje możliwości rozwijania swoich pasji i zainteresowań.

**FORMY REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO W ROKU SZKOLNYM
2022/2023**

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
Poradnik Rodzica	Doskonalenie form współpracy z rodzicami	Spotkanie dla rodziców "Jak zadbać o dobre samopoczucie swojego dziecka, jego zdrowie psychiczne?", Broszura informacyjna dla rodziców na stronie szkoły "Nastolatki w wirtualnym tunelu", "Dzieci w wirtualnej sieci"	PEDAGODZY
Przeciwdziałanie uzależnieniom	Doskonalenie form współpracy z Policją Profilaktyka zagrożeń	Spotkanie z policją "Zwiększenie świadomości zagrożeń związanych z używaniem środków psychoaktywnych". "Stop uzależnieniom"- akcja plakatowa. Szkolna kampania profilaktyczna dotycząca uzależnień.	PEDAGODZY NAUCZYCIELE NAUCZYCIELE SPECJALIŚCI
Wolontariat	Doskonalenie poczucia wrażliwości	Polska Akcja Humanitarna "Godziny ze światem" klasa 5c. „Ciuch w ruch!”- szkolna akcja charytatywna oraz Zbiórka żywności i zabawek dla zwierząt. Zbiórka charytatywna na rzecz Towarzystwa Pomocy Chorym im. Sługi Bożej Stanisławy Leszczyńskiej w Pile. "Serce dla seniorów" - szycie miękkich serduszek dla seniorów.	NAUCZYCIELE WYCHOWAWCY NAUCZYCIELE NAUCZYCIELE SPECJALIŚCI
Profilaktyka zachowań ryzykownych - bezpieczeństwo		Spotkanie z policją "Cyberodpowiedzialność" wrzesień 2022, Warsztaty prowadzone przez Straż Miejską " Zasady	

	<p>Doskonalenie form współpracy z Policją Profilaktyka zagrożeń</p>	<p>zachowania bezpieczeństwa w ruchu drogowym". Warsztaty integracyjne dla uczniów klas IV - "Budowanie relacji w grupie". Zapoznanie uczniów klas IV ze Szkolnym Kodeksem Dobrego Zachowania ucznia SP 5 oraz przypomnienie go uczniom klas V-VIII. Wycieczka edukacyjna do Miasteczka Ruchu Drogowego. Przeprowadzanie zajęć edukacyjnych na temat bezpieczeństwa w szkole i poza nią. Udział w akcji „Dzień Bezpiecznego Internetu”. Klasowy kontrakt zachowania.</p>	<p>PEDAGODZY</p> <p>NAUCZYCIELE WYCHOWAWCY</p>
<p>Właściwe nawyki prozdrowotne</p>	<p>Propagowanie zdrowego stylu życia</p>	<p>Mikołajkowy turniej sportowy dla dzieci i rodziców klas I Program dla szkół. Wycieczka edukacyjna do sklepu ze zdrową żywnością, „Dzień zdrowego śniadania”. Rodzinny turniej sportowy klas II. Aktywne przerwy z wykorzystaniem sprzętu sportowego. Organizacja przerw śniadaniowych, śródlekcyjnych, wietrzenie sali. Program zajęć wychowawczo-</p>	<p>NAUCZYCIELE WYCHOWAWCY</p> <p>NAUCZYCIELE PIELĘGNIARKA SZKOLNA</p> <p>NAUCZYCIELE SPECJALIŚCI</p> <p>PEDAGODZY</p>

		<p>profilaktycznych dla kl. II c pt. "Spójrz inaczej".</p> <p>Przeprowadzanie zajęć edukacyjnych na temat nawyków prozdrowotnych.</p> <p>"Plastyka pod chmurką"- lekcje plastyki na świeżym powietrzu.</p> <p>Promowanie zdrowego stylu życia, warsztaty kulinarne " Laboratoria przyszłości", wykonanie sałatek, szaszłyków, świeżych soków.</p> <p>Program dla szkół "Mleko, owoce i warzywa w szkole".</p> <p>"Tańce wychowańce"- dyscyplina bez nakazów, praca z klasą III a.</p> <p>Dzień Dziecka- dniem sportu i zdrowia.</p> <p>Światowy Dzień osób z zespołem Downa.</p> <p>Dzień Świadomości Autyzmu.</p> <p>Dzień osób niepełnosprawnych.</p>	
Zapobieganie demoralizacji	<p>Doskonalenie form współpracy z Policją</p> <p>Profilaktyka zagrożeń</p>	<p>Spotkanie z policją</p> <p>"Odpowiedzialność prawna za czyny niedozwolone".</p> <p>Zajęcia wychowawcze dla uczniów na temat praw i obowiązków ucznia.</p>	<p>PEDAGODZY</p> <p>NAUCZYCIELE SPECJALIŚCI</p>
Rozwijanie kreatywności oraz umiejętności czytelniczych		<p>Międzynarodowy Dzień Kropki.</p> <p>Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego - klasa 8a.</p> <p>Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich.</p> <p>Szkolny Festiwal Talentów.</p>	

	<p>Doskonalenie kreatywności, uzdolnień, zainteresowań. Doskonalenie czytania.</p>	<p>Innowacja Montessori "Pomóż mi rozwinąć skrzydła". Spotkanie autorskie z p. W. Pyrcz. Klasowy konkurs czytelniczy " Mistrz pięknego czytania". Konkurs czytelniczy na poziomie klas I. Projekt edukacyjny "Mój przyjaciel kot" - I-II. Ciekawy świat książek- cykliczne spotkania drugoklasistów w bibliotece szkolnej. "W szkolnych murach" - nagrywanie klasowych teledysków w reżyserii uczniów (klasa 6a, 6b). Udział kl. II c w Międzynarodowym Projekcie Edukacyjnym pt. "Mały Miś w świecie wielkiej literatury". Projekt edukacyjny "Poczytam Ci, Mamo, Tato" dla kl. II c. Współpraca z biblioteką. Promowanie czytelnictwa - zastosowanie kart czytelniczych - codzienne 15 minutowe czytanie w domu. Udział w Ogólnopolskim Dniu Głośnego Czytania. Zachęcanie do głośnego czytania tekstów, poleceń na lekcjach, czytania tekstów i lektur w domu oraz wypożyczania książek z biblioteki. Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego.</p>	<p>NAUCZYCIELE WYCHOWAWCY</p> <p>NAUCZYCIELE</p>
--	---	--	---

		Miejski Projekt "Mein deutsches Lieblingswort".	
Działania proekologiczne	Kształtowanie postaw ekologicznych	<p>„Przyroda Ja i TY” Kształtowanie postaw ekologicznych i odpowiedzialności za środowisko naturalne (np. gazetka, pogadanka, podejmowanie bezpośredniej aktywności uczniów).</p> <p>Akcja "Sprzątanie świata". Obchody "Dnia Ziemi". Współpraca z placówkami i instytucjami wspierającymi oświatę w zakresie edukacji i wychowania w obszarze poznawania i poszanowania przyrody, wrażliwości na jej piękno. Udział klas 6a oraz 6b w happeningu " Dzieci i młodzież edukują EKologicznie". Przeprowadzanie zajęć edukacyjnych na temat działań proekologicznych. Udział w programie edukacyjnym pt. "Gaszę światło, oszczędzam wodę". Projekt edukacyjny „W świecie pszczół”. Dzień Ziemi- „Coś starego, coś nowego...”- wystawa prac plastycznych z recyklingu (klasy 4-6). “Spieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą” - akcja sprzątanie grobów. Współpraca z Nadleśnictwem Zdrojowa</p>	<p>NAUCZYCIELE WYCHOWAWCY</p> <p>NAUCZYCIELE</p> <p>NAUCZYCIELE SPECJALIŚCI</p>

		Góra w Pile w zakresie edukacji ekologicznej oraz aktywności środowiskowej.	
Kształtowanie postaw patriotycznych	Kształtowanie poczucia przynależności do środowiska lokalnego, społeczności, kraju ojczystego, tradycji.	<p>Podążamy szlakiem pomników Stanisława Staszica” - interdyscyplinarny projekt międzyszkolny w formie gry miejskiej.</p> <p>Ogólnopolski program edukacyjny " Podróże małe i duże - Polska"</p> <p>Organizacja Świąta Niepodległości.</p> <p>Lekcja otwarta, interdyscyplinarna (historia, j. niemiecki) - "Mur, który podzielił świat".</p> <p>mini projekt - "Zakochani w Pile" (z okazji wyzwolenia Piły).</p> <p>Udział w akcji Żonkile, akcja organizowana z Muzeum Żydów Polskich POLIN w rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim.</p> <p>Projekt edukacyjny "Tradycje i zwyczaje Świąt Wielkanocnych" - II-III.</p> <p>Apel z okazji uchwalenia Konstytucji 3 Maja.</p> <p>Przeprowadzanie zajęć edukacyjnych na temat postaw patriotycznych (nauka hymnu, symboli narodowych, godnej postawy, udział w apelach, poznanie historii Polski, praca z mapą, święta narodowe).</p>	<p>NAUCZYCIELE WYCHOWAWCY</p> <p>NAUCZYCIELE BIBLIOTEKA NAUCZYCIELE SPECJALIŚCI</p>

		<p>"Piła moim okiem"- Szkolny konkurs fotograficzny. Projekt "Ja w społeczeństwie. Jak zrozumieć świat?" w ramach Uniwersytetu Dzieci kl. 6b. Przyszłość w moich rękach - projekt ekologiczny. Klasa Va.</p>	
Konkursy	<p>Doskonalenie kreatywności, uzdolnień</p> <p>Przygotowanie uczniów do aktywności zawodowej</p>	<p>Interdyscyplinarny konkurs "Zareklamuj zawód" (j. polski i doradztwo zawodowe) - klasa 8a. Szkolne eliminacje do Miejskiego Konkursu Mitologicznego Ogólnopolski konkurs "Orzeł Matematyczny". "Orzeł Ortograficzny". Konkurs recytatorski poezji patriotycznej. Szkolny konkurs ortograficzny dla klas II. Konkurs pięknego czytania klas II. Szkolny turniej szachowy dla klas I-III. Szkolny konkurs plastyczny pt. "Bezpieczny Internet". Konkurs języka angielskiego "Queen and King of English" dla klas IV- VIII. Szkolny konkurs ortograficzny dla uczniów klas III. "Anioł"- Szkolny konkurs plastyczny- kl.4-8. Konkurs pięknego czytania, ortografii, "Wiosna w wierszu".</p>	<p>NAUCZYCIELE WYCHOWAWCY</p> <p>NAUCZYCIEL SPECJALIŚCI</p> <p>NAUCZYCIELE BIBLIOTEKA</p>

		<p>Udział klasy 8A, 8C w projekcie “Ja w przyszłości. Jak planować swoją karierę?” w ramach Uniwersytetu Dzieci. Projekt doradztwa zawodowego “Przystanek praca”. Easy English – konkurs z języka angielskiego dla klas I-VIII. Międzynarodowy Konkurs Matematyczny KANGUR. Konkurs “Znaki drogowe na 5 z Sp 5” klasy IV-VIII. Konkurs “Gra logopedyczna”. Konkurs pięknej wymowy... “Łamiące język wierszyki”. Szkolny Konkurs Historyczny “Jeden z dziesięciu”. Miejski Konkurs Historyczny “Jeden z dziesięciu”. Konkurs świąteczny na najbardziej pomysłową dekorację sali.</p>	
--	--	---	--